

Mat.25,1-13
25.11.2012

Mšeno

Bratři a sestry,

dnes je poslední neděle církevního roku. Příští neděle už je první adventní. Na dnešní neděli tak stanovila Hesla Jednoty bratrské podobenství o deseti družičkách (kralicky pannách).

Je to krásný příběh a krásné obrazy. Svatba, ženich, družičky, lampy a tma, neboť svatby se po tehdejších způsobu konaly po setmění.

Ani výklad není nijak náročný. Je to alegorie. Ženich je přicházející Pán, družičky jsou očekávající křesťané či církve a zavřené dveře značí poslední soud.

A ani poučení z tohoto podobenství není třeba hledat, neboť je tam přímo napsáno: Bďte tedy, neboť neznáte den ani hodinu!

Snad nikdo nikdy nepochyboval, že toto podobenství je o posledním soudu. Myslel si to jistě i evangelista Matouš, když podobenství zařadil na konec Ježíšova pozemského příběhu, těsně před zatčením, kde už Ježíš pojednou nehlásá radostnou zvěst o přicházejícím Božím království, nýbrž mluví o budoucích katastrofách, velkém soužení, varuje před falešnými mesiáši a vyzývá k připravenosti, bdělosti. Povzbuzuje učedníky aby se toho nebáli, neboť teprve pak nastane soud a vysvobození spravedlivých. To jsou jeho prorocké předpovědi a výzvy. Všechny jsou však řečeny tak, že to vše mají Ježíšovi učedníci prožít na vlastní kůži. Jaký jiný význam by mělo být bdělý, nebudete-li živý.

To, co učedníci v následujících letech prožili byly katastrofy, pronásledování i falešní mesiášové (to byla tragická válka židovská), ale příchod Syna člověka v moci a slávě nikoli.

Staletí mýjela, církve stárla, soudný den nepřicházel. Zato lidé nenávratně umírali, generace za generací.

I soudilo se, že Ježíšova výzva k bdělosti se vztahuje na všechny generace křesťanů, tedy i na nás, protože ani my nevíme dne ani hodiny, zda náhodou soudný den nepřijde. Z bdělosti a připravenosti se tak stala křesťanská ctnost, která bude při posledním soudu odměněna, i když dotyčný bděl marně. Mně to připadá jako absurdní, tragikomické drama. Představa, jak generace za generací družiček večer co večer přichází, čistí své lampy a čeká, zda-li dnes náhodou nepřijde ženich.

To podobenství je naopak o pannách, které se dočkaly a o tom, co pak udělaly – jako živé, ne jako zmrtvýchvstalé k poslednímu soudu. To by už nemohly udělat nic.

Podobenství o deseti družičkách se do nějaké vzdálené budoucnosti přeložit nedá. A proto soudím, že to není alegorie o vzdáleném konci věků, nýbrž o událostech, které se již mnohokrát staly a ještě mnohokrát stanou. A možná se

už staly nebo stanou i nám. Jak je to tu i výslovně napsáno - je to podobenství o Božím království, jak o něm Ježíš od počátku mluvil: jako o něčem, co **už tu je** – buď jako nepatrné hořčičné semínko, které vyrostе ve velký strom, či jako malý kvásek, který prokvasí 3 měřice mouky, nebo jako vzácná perla a poklad skrytý na poli, pro něž obchodník s perlami a rolník prodají všechno co mají, aby je získali.

Naše podobenství je jen dalším podobenstvím jak do tohoto království vejít - jako živý ve svém životě. Ne alegorií o tom, jak to bude na konci věků. Je to naše chybná představa, že kdykoli Ježíš mluví o Božím království, má na mysli něco časově velmi vzdáleného.

Jeho prvním upozorněním je, že království Boží neproniká do světa jako permanentní síla, nýbrž jen ve zvláštních chvílích, které si my nenaplánujeme. Je to jeho čas, jeho vhodná chvíle, ne náš čas a nám vhodná chvíle.

Kdyby ženich přišel tak, jak se očekávalo, byly by všechny panny měly oleje dost.

Co platno, kdyby panny svítily, pálily olej, když ženich nešel. Cílem není svítit, nýbrž posvítit na cestu ženichovi a tak s ním vejít na svatbu. Ten olej bývá ve většině kázání pokládán za Ducha svatého. V tom případě znám mnoho takových, kteří doslova hýří Duchem svatým, ale když jde kolem ženich a je možno získat účast na Božím království- zrovna ho nemají. I já jsem možná ten případ.

. Pokud by chtěl Ježíš říci jen buďte permanentně připraveni, nemusel podobenství vůbec vyprávět. Že máme být permanentně připraveni je i lidská moudrost, která činí Ježíšovu zbytečnou. „Vždy připraven“ je heslo sokolské, skautské i pionýrské. To je etické pravidlo. Kdežto v našem podobenství jde o cíleně vyhlíženou příležitost, kterou nemáme propást.

Další ponaučení je poněkud zarážející. Ty hloupé (bláznivé) přišly jen trochu později a buší na dveře. Komu z nás se nestalo, že přišel někam pozdě. Je nám to vždy líto. Musíme klepat, zvonit, ale říkáme si: lépe pozdě, než vůbec. Může se stát, že nás už neuslyší, ale komu z nás se stalo, aby hostitel přišel až ke dveřím a řekl: neznám vás? Proč ta neúprosnost?

Stejně zarážející je i jednání těch rozumných panen. Proč se nerozdělily? To nezní příliš křesťansky.

Jeden můj přítel, známý kazatel a člověk širokého srdce s tím v kázání zápasil a upřímně řekl: já bych se na místě těch rozumných panen necítil na té svatbě dobře. Tomu rozumíme. Copak to jde, radovat se na svatbě, když naše přítelkyně zůstaly venku? Neprosili bychom ženicha, aby jim otevřel? Což neřekl Ježíš: prostě a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno? Copak to neplatí vždycky?

Právě že neplatí. Všechno na světě se děje v čase. I království Boží je děj. Děje se v čase jako událost, která má svůj průběh. Svatba je toho krásným příkladem. Nemůžete se vydávat za „takydrůžičku“ v průvodu, v kterém jste sice chtěli být,

ale nestihli to. Není možné, aby se svatební průvod zastavil, protože vy dosud nejste připraveni a není možné zkazit celou svatbu tím, že v půli cesty zhasnou všem družičkám světla a všichni skončí ve tmě. Stejně tak je to s přicházejícím Božím královstvím. Ani ono nemůže proběhnout bez těch, kdo mu svítí na cestu. Těch, kdo by mu chtěli svítit na cestu není málo, zoufale málo je těch, kteří jsou v pravé chvíli připraveni.

Království Boží do světa proniká už od doby Ježíšovy. Jednou jako událost malá – to když dva neb tři začnou mezi sebou jednat v duchu Kristově, někdy i jako velká, jako celé hnutí. Naposledy jsem si to připomněl, když se připomínaly události z listopadu 1989. Jako bleskem z nebe se zhroutil režim, který se zdál být věčný. Tehdy jakoby bylo království Boží blízko. Dnes je to pryč. Pro naši nepřipravenost. Jistě jednou prorazí na celém světě. My už u toho nebudeme, pro velké věci už náš čas vypršel, pro malé věci v našem nejbližším okolí, snad ještě příležitost může přijít. Jen budeme-li na to připraveni.

Tráva usychá, květ vadne, ale slovo Páně zůstává na věky. Amen.

—